

Průzkum mezi podniky v Moravskoslezském kraji 2006

Dílčí deskriptivní analýza výsledků průzkumu za sektor

Ubytování a stravování (sekce H)

KOMPETENCE
EQUAL

RPICvip
REGIONÁLNÍ PORADENSKÉ A INFORMAČNÍ CENTRUM

REGIONÁLNÍ
ZAMĚSTNANECKÁ
AGENTURA

OBSAH

1. KONCEPT A CÍL ANALÝZY	1
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH	2
3. PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ	3
4. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI NOVÝCH PRACOVNÍKŮ	4
5. PROBLÉMY S PŘIJÍMÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ	5
6. OČEKÁVÁNÍ ZMĚNY POČTU ZAMĚSTNANCŮ	7
7. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ	8
8. ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ	10

Zpracováno v rámci projektu „Equal – Kompetence pro trh práce“

Tento projekt je financován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky

1. KONCEPT A CÍL ANALÝZY

Tato sektorová analýza za **sektor Ubytování a stravování** (sekce H podle OKEČ) je jednou dílčími analýz, které byly zpracovány z výsledků Průzkumu mezi podniky v Moravskoslezském kraji 2006 uskutečněném v rámci projektu „Equal-Kompetence pro trh práce“.

Průzkum proběhl v lednu až červnu 2006 mezi celkem 1 346 podniky se sídlem v Moravskoslezském kraji a jeho cílem bylo zjistit stav a záměry podniků v oblasti rozvoje lidských zdrojů. V těchto podnicích bylo zaměstnáno v době provádění průzkumu celkem 148 845 zaměstnanců.

Z důvodu obsáhlosti získaných dat, zabezpečení jejich reprezentativnosti a přehlednosti, byly výstupy průzkumu zpracovány do následujících dílčích analýz:

SEKTOROVÉ ANALÝZY:

A+B	Zemědělství, myslivost, lesnictví + Rybolov a chov ryb
C	Těžba nerostných surovin
D	Zpracovatelský průmysl
DA	Výroba potravinářských výrobků a nápojů; tabákových výrobků
DB	Výroba textilních a oděvních výrobků
DD	Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku
DC	Výroba usní a výrobků z usní
DE	Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; Vydavatelství a tisk
DG	Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken
DH	Výroba pryžových a plastových výrobků
DI	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
DJ	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků
DK	Výroba a opravy strojů a zařízení j.n.
DL	Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení
DM	Výroba dopravních prostředků a zařízení
DN	Zpracovatelský průmysl j.n.
E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody
C+D+E	Průmysl
F	Stavebnictví
G	Obchod; Opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
H	Ubytování a stravování
I	Doprava, skladování a spoje
K	Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti

TERITORIÁLNÍ ANALÝZY:

okres Bruntál
okres Frýdek-Místek
okres Karviná
okres Nový Jičín
okres Opava
okres Ostrava-město

TÉMATICKÉ ANALÝZY:

Přijímání a hodnocení nových zaměstnanců
Obtížně hledané profese
Školení a vzdělávání zaměstnanců
Rozvoj kompetencí zaměstnanců

Jednotlivé analýzy jsou k dispozici ke stažení na internetových stránkách Portálu zaměstnanosti a adaptability v Moravskoslezském kraji www.rza.cz (přímý odkaz <http://resa.rza.cz> sekce „Analýzy a soubory ke stažení“)

Zpracovatelé průzkumu a analýz děkují všem respondentům průzkumu za poskytnuté údaje a názory.

Redakční rada analýz:

RPIC-ViP, s.r.o.:	Ing. Marek Gavenda, Mgr. Jan Havlena, Ing. Ondřej Ledvoň, Ing. Petra Adásková
Ekonomická fakulta VŠB-TUO:	Doc. RNDr. Milan Šimek, Ph.D., Doc. Ing. Jaromír Gottvald, CSc.
Vysoká škola podnikání, a.s. / Svět vzdělávání:	RNDr. Vladimír Krajčík, Ph.D.

Kontakt a další informace:

RPIC-ViP, s.r.o., Výstavní 2224/8, 709 00 Ostrava, www.rpic-vip.cz, www.rza.cz, www.mamenato.cz
Ing. Marek Gavenda, tel. 596 611 953, e-mail: gavenda@rpic-vip.cz

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH

Pro srovnání s jinými sektory je v následujících tabulkách a grafech uvedeno srovnání výsledků sektoru ubytování a stravování (sekce H) s výsledky sektoru zpracovatelský průmysl (sekce D), ve kterém bylo v celém průzkumu nejvíce respondentů.

1) Ze sektoru ubytování a stravování (sekce H dle OKEČ) bylo ve zkoumaném vzorku celkem 34 respondentů, kteří zaměstnávali v době provádění průzkumu 1 909 zaměstnanců.

2) V sektoru ubytování a stravování byly firmy v okresech kraje nejvíce zastoupeny v okresech Frýdek-Místek a Nový Jičín. Nejvíce zaměstnanců bylo u respondentů v okrese Karviná a Nový Jičín.

Tab. 1 Rozdělení respondentů sektoru H podle okresů

Okres	Počet firem	Zaměstnanců
Bruntál	7	47
Frýdek-Místek	20	554
Karviná	15	652
Nový Jičín	18	150
Opava	9	127
Ostrava-město	11	453
Celkem	80	1 983

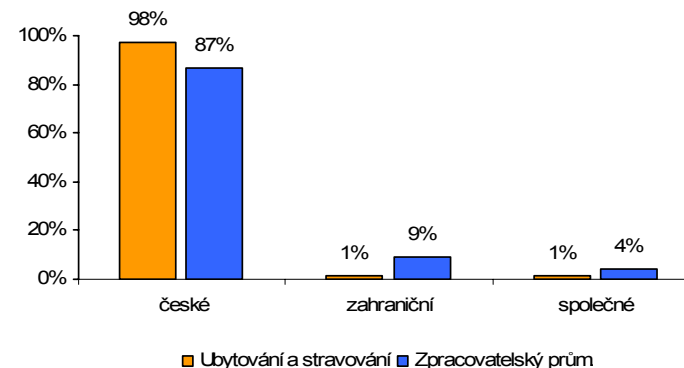
3) Ve vzorku sektoru ubytování a stravování převládaly zejména malé firmy do 49 zaměstnanců, nicméně záměrem průzkumu bylo zaměřit se na všechny významné zaměstnavatele v kraji, proto nejvíce zaměstnanců v tomto vzorku respondentů zaměstnávaly střední a velké firmy.

Tab. 2 Rozdělení respondentů sektoru H podle velikostních skupin

Velikostní skupina	Počet firem	Zaměstnanců
1-9	38	190
10-49	34	517
50-249	6	503
nad 250	2	773
Celkem	80	1 983

4) Téměř všechny firmy ve vzorku respondentů ze sektoru ubytování a stravování byly v českém vlastnictví.

Graf. 1 Vlastnická struktura respondentů

3. PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ

5) Asi 84% respondentů ze sektoru ubytování a stravování přijalo v posledním roce nové zaměstnance, což je stejný podíl jako u firem ze zpracovatelského průmyslu. Z firem, které v tomto sektoru přijaly nové zaměstnance, přijalo téměř 60% absolventy, což je o něco více než u vzorku respondentů ze zpracovatelského průmyslu (53%).

Tab. 3 Přijímání nových zaměstnanců v předešlých 12 měsících

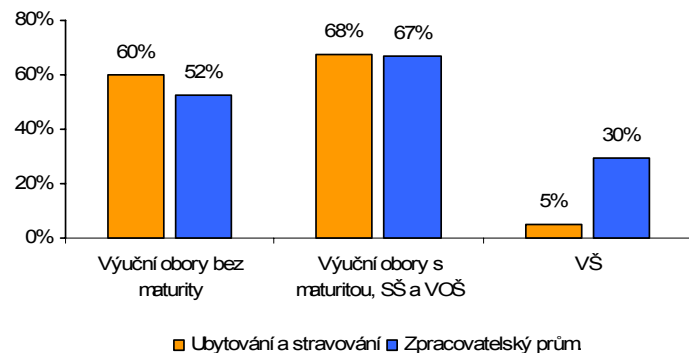
	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	67	83,8%	520	84,1%
ne	13	16,3%	98	15,9%
Celkem	80	100,0%	618	100,0%

Tab. 4 Byli někteří z nově přijatých zaměstnanců absolventi?

	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	40	59,7%	273	52,5%
ne	27	40,3%	247	47,5%
Celkem	67	100,0%	520	100,0%

6) Firmy, které přijaly v posledních 12 měsících absolventy, přijímaly především absolventy z výučních oborů s maturitou nebo středoškoláky (68%) a z výučních oborů bez maturity (60%). Ve srovnání s firmami ve zpracovatelském průmyslu je zřejmý nižší podíl přijímaných absolventů s vysokoškolským vzděláním.

Graf. 2 Jaké typy absolventů respondenti v uplynulých 12 měsících přijali

7) Z firem, které přijaly v posledních 12 měsících nové pracovníky, přijalo 77% uchazeče registrované na úřadech práce. Podíl těchto firem je srovnatelný se vzorkem respondentů zpracovatelského průmyslu.

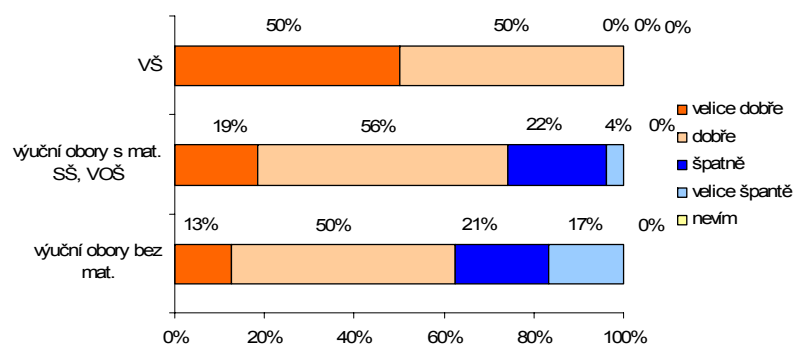
Tab. 5 Byli někteří z nově přijatých zaměstnanců uchazeči z úřadů práce?

	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	51	76,1%	408	78,5%
ne	16	23,9%	112	21,5%
Celkem	67	100,0%	520	100,0%

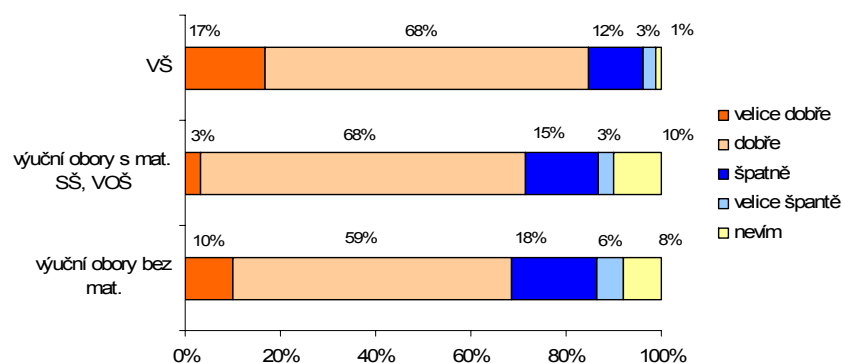
4. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI NOVÝCH PRACOVNÍKŮ

8) U respondentů ze sektoru ubytování a stravování převládá spokojenost s profesní připraveností absolventů. Největší spokojenost je zejména u absolventů vysokých škol (100%), nicméně tyto hodnoty jsou zkresleny nízkým počtem respondentů, kteří se k tomuto typu absolventů vyjadřovali. Míra spokojenosti s profesní připraveností klesá se stupněm vzdělání.

Graf. 3a Spokojenost s profesní připraveností absolventů – ubytování a stravování (H)

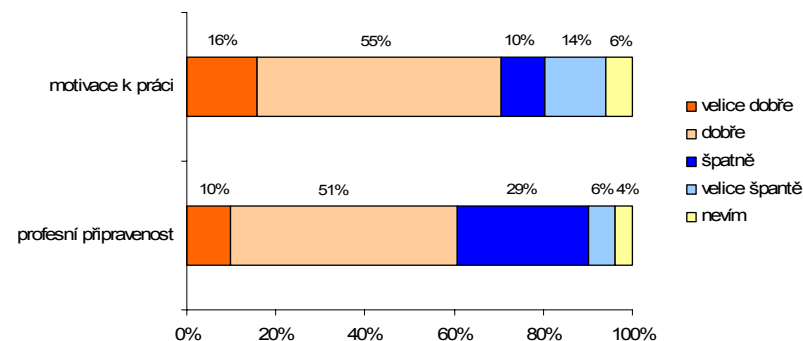

Graf. 3b Spokojenost s profesní připraveností absolventů – zpracovatelský průmysl (D)

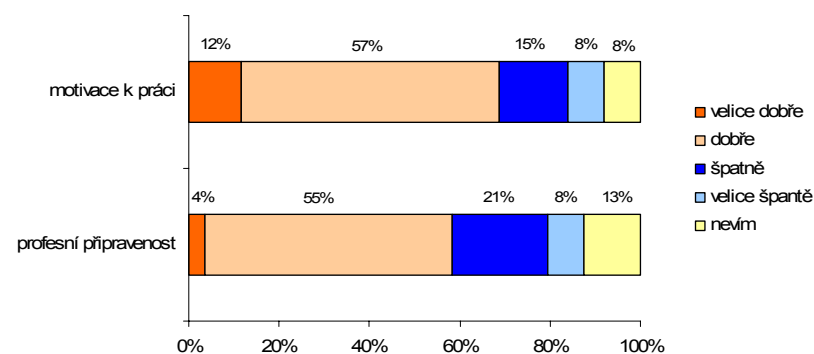

9) Co se týče uchazečů z evidence úřadů práce, je s motivací k práci spokojeno 71% respondentů sektoru ubytování a stravování (což je podobné jako u zpracovatelského průmyslu – 69%) a s profesní připraveností 61% dotazovaných (opět podobné jako u zpracovatelského průmyslu – 59%). S profesní připraveností není spokojeno 35% dotazovaných firem ze sektoru ubytování a stravování.

Graf. 4a Spokojenost s profesní připraveností a motivací uchazečů z ÚP - ubytování a stravování (H)

Graf. 4b Spokojenost s profesní připraveností a motivací uchazečů z ÚP - zpracovatelský průmysl (D)

5. PROBLÉMY S PŘIJÍMÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ

10) Okolo 60% firem ze sektoru ubytování a stravování narazilo v posledním roce na problém s hledáním nových zaměstnanců pro svá existující volná pracovní místa. Ve srovnání s respondenty ze zpracovatelského průmyslu je tento problém o něco vyšší (56% respondentů ze zpracovatelského průmyslu).

Tab. 6 Měli jste v posledních 12 měsících problém s hledáním vhodných zaměstnanců?

	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	49	61%	345	56%
ne	31	39%	272	44%
Celkem	80	100%	617	100%

11) Respondenti se potýkali s nedostatkem vhodných pracovníků zejména u provozních pracovníků ve službách a v obchodě (KZAM 5). V době provádění průzkumu uváděli respondenti aktuální potřebu obsazení 33 volných pracovních míst v této kategorii zaměstnanců. Za touto kategorií byly nejvíce nedostatkové profese u pomocných a nekvalifikovaných pracovníků (KZAM 9).

Tab. 7 Problém s hledáním vhodných zaměstnanců podle KZAM

KZAM	Ubytování a stravování			Zpracovatelský průmysl		
	Četnost	Podíl % *	Potřeba míst **	Četnost	Podíl % *	Potřeba míst **
1 Zákodárci, vedoucí a řídicí prac.	3	6,1%	0	20	5,8%	23
2 Vědeckí a odborní duševní prac.	1	2,0%	0	80	23,2%	148
3 Techničtí, zdravot., pedagog. prac. a pracovníci v příbuz. oborech	2	4,1%	2	109	31,6%	137
4 Nižší administrat. prac. (úředníci)	5	10,2%	2	18	5,2%	19
5 Provoz. prac. ve službách a obch.	62	126,5%	33	14	4,1%	5
6 Kvalif. děl. v zeměd., les. a příbuz. oborech (kromě obsl. strojů a zaříz.)	0	0,0%	0	0	0,0%	0
7 Remes. a kvalif. výrobci, zpracovatel., opraváři	1	2,0%	1	345	100,0%	783
8 Obsluha strojů a zařízení	0	0,0%	0	68	19,7%	274
9 Pomocní a nekvalifikovaní prac.	8	16,3%	2	1	0,3%	0
Celkem			40			1 389

* Podíl = Četnost výskytu problému s hledáním zaměstnanců / Počet respondentů, kteří uvedli, že měli problém s hledáním vhodných zaměstnanců (v %)

** Vzhledem k tomu, že jen určitá část respondentů uváděla aktuální potřebu pracovních míst v době provádění průzkumu, je nutné tuto informaci brát jen jako orientační.

12) V následujících tabulkách jsou uvedeny četnosti odpovědí (tj. kolik respondentů uvedlo, že obtížně hledá příslušnou profesi) a aktuální potřeba míst v době provádění průzkumu u jednotlivých profesí podle 4-místných KZAM v sektoru ubytování a stravování. Barevně jsou označeny ty profese, jejichž četnost výskytu v odpovědích respondentů nebo aktuální potřeba v průběhu průzkumu přesáhla hodnotu 5.

Tab. 8 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 1 u respondentů sektoru H

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
1222 Vedoucí pracovní výrobních a provozních dílčích celků velkých organizací	1	0
1225 Vedoucí pracovní v restauracích a hotelích	1	0
1315 Vedoucí, ředitelé v restauracích a hotelích	1	0
Celkem	3	0

Tab. 9 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 2 u respondentů sektoru H

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
2451 Spisovatelé, autoři, kritikové, novináři, redaktoři	1	0
Celkem	1	0

Tab. 10 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 3 u respondentů sektoru H

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
3226 Rehabilitační a fyzioterapeutičtí pracovníci (vč. odb. masérů)	1	2
3433 Pracovníci v oblasti účetnictví, fakturace, rozpočtovnictví, kalkulace	1	0
Celkem	2	2

Tab. 11 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 4 u respondentů sektoru H

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
4190 Ostatní nižší úředníci jinde neuvedení	1	0
4222 Recepční	4	2
Celkem	5	2

Tab. 12 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 5 u respondentů sektoru H

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
5122 Kuchaři	35	21
5123 Čišníci, servírky	22	11
5124 Barmani	1	1
5132 Pečovatelé a pomocní ošetřovatelé v zařízeních sociální péče, v nemocnicích	1	0
5169 Ostatní pracovníci ochrany a ostrahy jinde neuvedení	1	0
Celkem	62	33

Tab. 13 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 7 u respondentů sektoru H

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
7222 Nástrojaři, kovodeláři, kovodělníci, zámečníci	1	1
Celkem	1	1

Tab. 14 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 9 u respondentů sektoru H

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
9132 Pomocníci a uklízeči v kancelářích, hotelích, nemocnicích a jiných zařízeních	4	2
9141 Domovníci, správci domu	2	0
9312 Pomocní a nekvalifikovaní dělníci na stavbách a údržbě silnic, přehrad a na podobných stavbách	2	0
Celkem	8	2

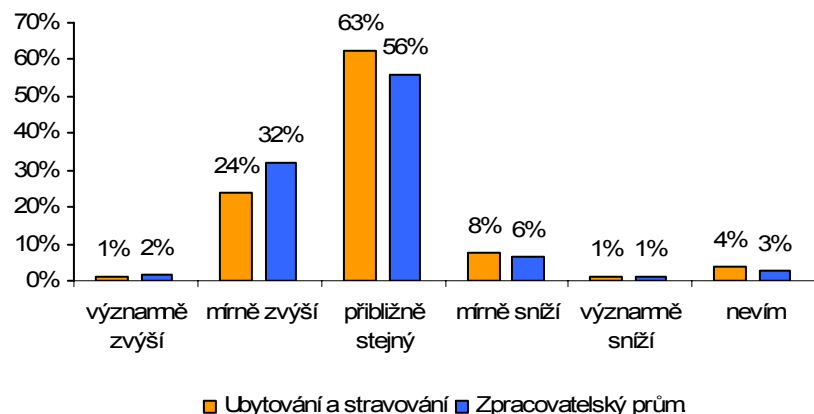
* Vzhledem k tomu, že jen určitá část respondentů uváděla aktuální potřebu pracovních míst v době provádění průzkumu, je nutné tuto informaci brát jen jako orientační.

6. OČEKÁVÁNÍ ZMĚNY POČTU ZAMĚSTNANCŮ

13) V sektoru ubytování a stravování předpokládá většina respondentů (63%) zachování stejného stavu zaměstnanců v následujícím roce. Zvýšení počtu svých pracovníků v následujících 12-ti měsících očekává 25% respondentů z tohoto sektoru, což je výrazně méně, než u respondentů ze zpracovatelského průmyslu (34%). O něco málo vyšší než u zpracovatelského průmyslu je také možnost snížení počtu zaměstnanců, které předpokládá okolo 10% respondentů ze sektoru ubytování a stravování.

Graf. 5 Očekávání změny počtu zaměstnanců v následujících 12 měsících

14) Přibližně pětina respondentů ze sektoru ubytování a stravování předpokládá, že v blízké budoucnosti bude hledat pro obsazení svých volných pracovních míst cizince. Ve srovnání s firmami z celého zpracovatelského průmyslu jde o vyšší počet.

Tab. 15 Předpokládáte, že byste na nová volná pracovní místa přijali pracovníky ze zahraničí?

	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	17	21%	81	13%
ne	63	79%	537	87%
Celkem	80	100%	618	100%

15) Okolo 16% respondentů ze sektoru ubytování a stravování v posledních dvou letech musela řešit problém odchodu vysoce kvalifikovaných pracovníků mimo firmu. Tento problém je o něco nižší, než u respondentů ze sektoru zpracovatelský průmysl (23%).

Tab. 16 Opustil Váš podnik v posledních 2 letech nějaký vysoce kvalifikovaný pracovník?

	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	13	16,3%	145	23,4%
ne	67	83,8%	462	74,8%
nevím	0	0,0%	11	1,8%
Celkem	80	100,0%	618	100,0%

7. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ

16) Asi jen čtvrtina respondentů ze sektoru ubytování a stravování v uplynulých 12 měsících pořádala pro své zaměstnance kurzy nebo školení, což je mnohem méně než u respondentů ze zpracovatelského průmyslu (68%). Školení a kurzů se zúčastnilo zhruba 14% zaměstnanců respondentů sektoru ubytování a stravování, což je výrazně nižší podíl než u respondentů ze zpracovatelského průmyslu, kde se školení zúčastnilo více než 60% zaměstnanců.

Tab. 17 Realizovali jste v posledním roce školení pro vlastní zaměstnance?

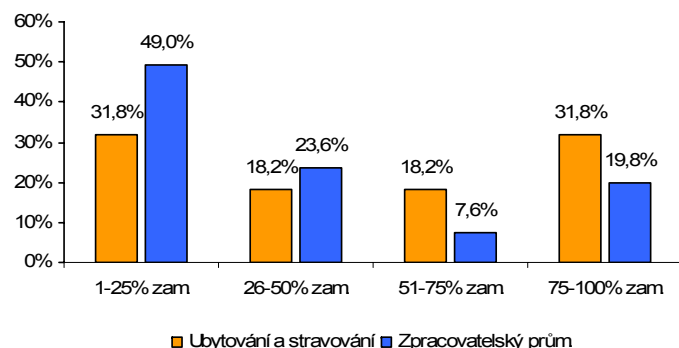
	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj.%	Počet firem	tj.%
ano	22	27,5%	422	68,3%
ne	58	72,5%	196	31,7%
Celkem	80	100,0%	618	100,0%

Tab. 18 Počty pracovníků, kteří se školení zúčastnili

	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Zaměstnanců	tj.%	Zaměstnanců	tj.%
Celkem	273	13,8%	48 202	60,7%

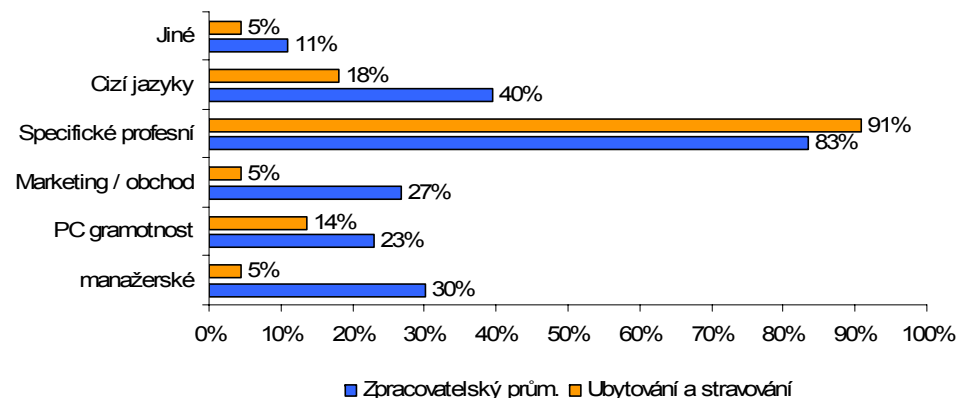
17) Mezi respondenty, kteří uvedli, že v uplynulém roce prováděli školení, bylo nejčastěji proškoleny do 25% zaměstnanců a 75% zaměstnanců firem.

Graf. 6 Kolik zaměstnanců respondentů prošlo v uplynulých 12 měsících školením?

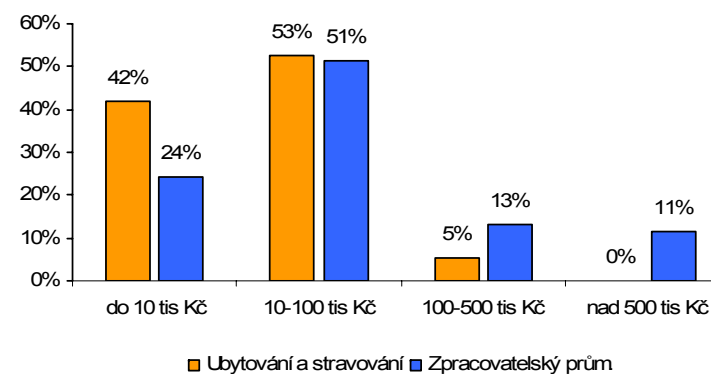
18) Nejvíce využívané byly mezi respondenty kurzy a školení na zvýšení specifických profesních dovedností. Zastoupení jiných kurzů a školení je výrazně nižší.

Graf. 7 Jakých typů školení se pracovníci subjektů zúčastnili

19) Respondenti ze sektoru ubytování a stravování vynakládali na školení zaměstnanců finanční prostředky zejména v rozmezí 10-100 tis Kč/rok, resp. do 10 tis Kč / rok.

Graf. 8 Rozmezí zdrojů vynaložených na školení zaměstnanců za rok

20) Na školení nebo rozvoj lidských zdrojů nevyužil finanční zdroje ze strukturálních fondů EU žádný z respondentů. V budoucnu má zájem o využití těchto dotací více než čtvrtina respondentů.

Tab. 19 Využíváte dotace EU v oblasti rozvoje lidských zdrojů?

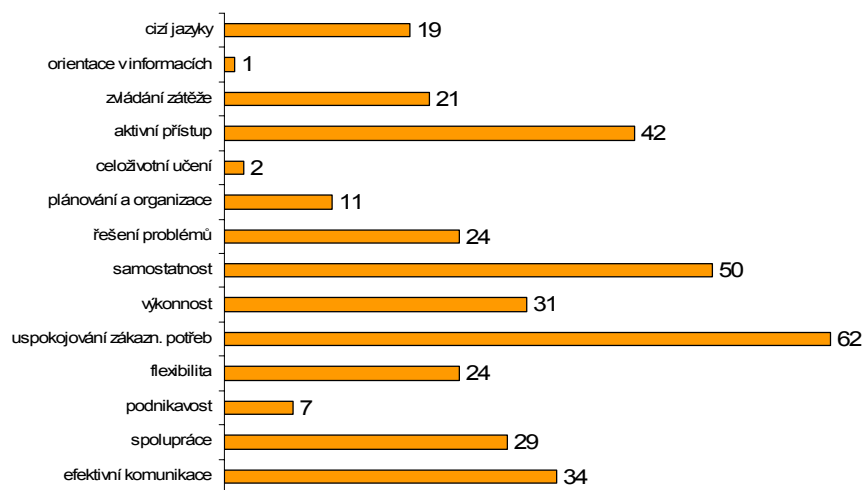
	Ubytování a stravování		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	0	0,0%	42	6,8%
ne a neuvažujeme o využití	57	71,3%	393	63,6%
zatím ne, ale uvažujeme o využití	22	27,5%	179	29,0%
bez odpovědi	1	1,3%	4	0,6%
Celkem	80	100,0%	618	100,0%

8. ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ

21) Nejžádanějšími kompetencemi, které u svých zaměstnanců vyžadují respondenti ze sektoru ubytování a stravování, jsou kompetence k:

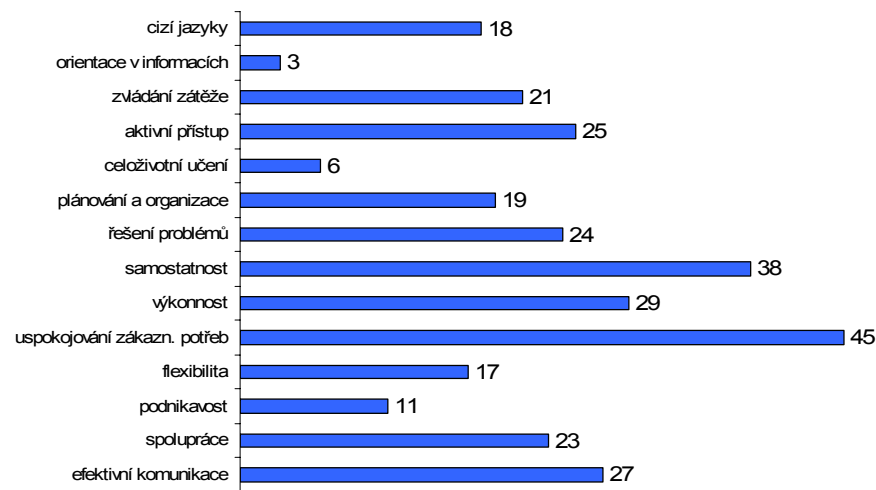
- uspokojování zákaznických potřeb
- samostatnosti
- aktivnímu přístupu
- efektivní komunikaci a
- výkonnosti

Graf. 9 Které kompetence u svých zaměstnanců považujete za důležité?

22) Na druhou stranu (s výjimkou kompetencí k výkonnosti) respondenti ze sektoru ubytování a stravování požadované kompetence cíleně rozvíjí u svých zaměstnanců jen v 60-80% případech.

Graf. 10 Které kompetence u svých zaměstnanců cíleně rozvíjíte?

Graf. 11 Naplňování požadovaných kompetencí jejich cíleným rozvojem (podíl „důležité kompetence“ / „cíleně rozvíjené kompetence“)

